

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden:

HELİPORT YAPIM VE İŞLETİM YÖNETMELİĞİ **(SHY-14B)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sivil hava ulaşımına açık heliportların yapımı ve işletimi ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, sivil hava ulaşımına açık heliportların yapımcılarını ve işletmecilerini, heliport kullanıcılarını, heliport işletmecilerinin yönetici personelini ve acil iniş alanı yapmak isteyen tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Kanunun 11 inci ve 22 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen,

- a) Acil iniş alanı: Acil operasyonlar için kamu kurum ve kuruluşları tarafından inşa edilen ve/veya işletilen yerleri,
- b) Acil operasyonlar: Hava ambulans hizmetleri, doğal afetlerde kurtarma ve tahliye hizmetleri ile yangınla mücadele hizmetlerinin verilmesi amacıyla yapılan helikopter uçuşları kapsamındaki iniş ve kalkışları,
- c) AIP: Havacılık Bilgi Yayını,
- d) Bakan: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanını,
- e) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- e) Form 4: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün kurumsal internet sitesinde yayımlanan Yönetici Personel Onay Formunu,
- f) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- g) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- ğ) Havaalanı: Karada, suda veya inşa edilmiş yapı ya da gemi üzerinde, hava araçlarının inmesi, kalkması ve yer manevraları için, hava aracı trafiğinin sağlanması açısından gerekli olan yardımcı cihaz, tesis ve hizmetler de dahil özel olarak uyarlanmış alanı,
- h) Havaalanı işletmecisi: Havaalanı işletiminden sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile özel tüzel kişileri,
- ı) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredebilme kabiliyetlerine sahip her türlü aracı,
- i) Helidek: Petrol veya gaz işlemek amacıyla kullanılan arama ve/veya üretim birimi gibi yüzen veya kıyıdan uzakta sabit bir yapı üzerinde bulunan bir heliport,
- j) Helikopter: Belirli bir piste ihtiyaç göstermeksizin karada ve denizde bir noktaya inebilen ve kalkabilen, motor gücü ile seyreden, havadan ağır hava aracını,
- k) Heliport: Helikopterlerin iniş, kalkış ve yer hareketlerini tamamen veya kısmen yapabilmelerine elverişli alanı,
- l) Heliport işletmecisi: Heliport işletiminden sorumlu ve heliport işletme ruhsatına sahip kamu kurum ve kuruluşları ile özel tüzel kişileri,
- m) Heliport Koordinatörü: Heliport operasyonlarının emniyetli bir şekilde yapılabilmesini teminen bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen alt düzenlemelerde yer alan esasların uygulanması için Genel Müdürlük, heliport personeli ve heliport kullanıcıları ile gerekli koordinasyonu sağlamakla görevli kişiyi,
- n) Heliport yapımcısı: Heliport yapımından sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile özel tüzel kişileri,
- o) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
- ö) IFR: Aletli Uçuş Kurallarını,
- p) NOTAM: Uçucu personele uçuş ve uçuş emniyeti ile ilgili herhangi bir havacılık, hizmet, kolaylık, yöntem veya tehlikenin varlığını, koşullarını ya da değişikliğine özgü bilgileri zamanında bildirmek amacıyla yapılan bir duyuruyu,
- r) Ticari heliport: Helikopterlerin belirli ücretler karşılığında kullandığı heliportu,
- s) VFR: Görecek Uçuş Kurallarını,
- ş) Yer Seviyesi Heliportu: Yer ya da deniz, göl gibi su üzerine yerleştirilen heliportu,
- t) Yükseltilmiş Heliport: Karada, yer seviyesinden yüksekte taşıyıcı bir yapı üzerine yerleştirilen heliportu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Yapım izni ve ruhsatlandırma gerekliliği

MADDE 5 – (1) Heliport yapmak isteyen kamu kurum ve kuruluşları ile özel tüzel kişilerin, yapacağı heliport için bu Yönetmelik hükümlerine göre heliport yapım izni başvurusu yaparak heliport yapım izni almaları zorunludur.

(2) Heliport işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları ile özel tüzel kişilerin, işleteceği heliport için bu Yönetmelik hükümlerine göre heliport işletme ruhsatı başvurusu yaparak kendi adlarına düzenlenmiş heliport işletme ruhsatı almaları zorunludur.

(3) Acil iniş alanlarına Genel Müdürlük tarafından yapım izni ve/veya işletme ruhsatı verilmez. Acil iniş alanlarının kullanılabilmesi için bu Yönetmeliğin 11 inci maddesi kapsamında Genel Müdürlüğe bildirimde bulunulur.

Yapım izni ve işletme ruhsatının ücretleri ve geçerliliği

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde verilecek olan yapım izni ve işletme ruhsatına ait ilk verilmiş ücretleri, temdit ücretleri, temdit tarihleri ve işletmenin ihmali nedeniyle gereken zaman içerisinde gerekli ödemelerin yapılmaması durumunda uygulanacak işlemler Genel Müdürlük tarafından yayımlanan hizmet tarifesiyle belirlenir. Yapım izni ve işletme ruhsatı başvuruları ile temdit işlemlerine ilişkin uygulaması gereken diğer usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından 10 uncu madde hükümleri kapsamında hazırlanacak alt düzenleyici işlemlerle belirlenir.

(2) Yapım izni ve işletme ruhsatı verilebilmesi için başvuru sahibinin Genel Müdürlük tarafından yayımlanan hizmet tarifesinde belirtilen ücretleri yatırması zorunludur. Verilen ruhsat, başkasına devredilemez; ruhsat şartları sağlandığı, iade edilmediği, geri alınmadığı veya iptal edilmediği sürece, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 5431 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik ile Bakanlık ve Genel Müdürlük tarafından yapılan diğer alt düzenlemelerde belirtilen usul ve esaslara uyulması ve her yıl temdit işlemi yaptırılması kaydıyla geçerlidir.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerine göre işletme ruhsatı almış olan işletmeci, işletim faaliyetine son vermek isterse 3 ay önceden işletim faaliyetine son vereceği tarihi Genel Müdürlüğe ve heliport kullanıcılarına bildirmek zorundadır.

(4) İşletim faaliyetine son verilecek olan tarihte Genel Müdürlükçe işletme ruhsatı iptal edilir ve heliport işletime kapatılır.

Minimum Gereklilikler

MADDE 7 – (1) Heliportların yapım ve işletim gereklilikleri açısından uyulması zorunlu olan standartlar Genel Müdürlükçe 10 uncu madde hükümleri kapsamında hazırlanacak alt düzenlemeler ile belirlenir.

Eğitim

MADDE 8 – (1) Heliport işletmecisi, heliport hizmetlerinin Genel Müdürlükçe belirlenen standartlarda yapılmasını sağlamak amacıyla, heliport koordinatörünün ve diğer personelin işbaşı ve tazeleme eğitimleri de dahil tüm gerekli eğitimlerini sürekli sağlamak ve bu eğitimleri Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir eğitim kuruluşu tarafından veya heliport işletmecisinin Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş personeli tarafından verilmesini sağlayarak belgelendirmek zorundadır.

(2) Heliport koordinatörünün ve diğer personelin alması gereken eğitimler Genel Müdürlük tarafından alt düzenlemeler ile belirlenir. Eğitimlerin Genel Müdürlük tarafından onaylanmış olan kuruluşlardan alınması zorunludur. Ancak, ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşlarından alınan ya da Genel Müdürlükçe denkliği kabul edilen yurtdışı eğitimler için Genel Müdürlük onayı alınmış olma şartı aranmaz.

Ücret tarifeleri

MADDE 9 – (1) Ticari heliportların kullanılması, tesislerinden faydalanılması ve verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretler 2920 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince heliport işletmecisi tarafından hazırlanacak tarifelerle saptanır.

(2) Heliport işletmecisi, kurumsal internet sitesi vasıtasıyla bu maddede belirtilen heliport ücretleri konusunda heliport kullanıcılarını bilgilendirir.

Düzenleme yetkisi

MADDE 10 – (1) Genel Müdürlük bu Yönetmelikte belirtilen hükümler çerçevesinde alt düzenleyici işlemler yapmaya yetkilidir.

(2) Genel Müdürlükçe yapılan alt düzenlemeler Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girer.

Acil iniş alanları

MADDE 11 – (1) Acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, acil iniş alanının çevresel etkileri ve yerleşim alanlarında oluşacak gürültünün 4/6/2010 tarihli ve 27601 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğindeki standartlara uygunluğu ve güvenlik bakımından acil iniş alanının bulunduğu yerdeki Valiliğin olumlu görüşünü almak zorundadır.

(2) Genel Müdürlük tarafından yayımlanan havaalanı mânia planları sınırları içerisinde acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, havaalanı işletmecisinin olumlu görüşünü de almak zorundadır.

(3) Acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hükümler çerçevesinde ilgili kurum ve/veya kuruluşlardan alınan olumlu görüşler ile birlikte heliportun bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye başvurarak yapmak istediği acil iniş alanı için 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri kapsamında izin alır. Ancak, imar düzenlemeleri bakımından diğer mevzuat ile plan yapma yetkisinin belediyeler yerine başka kurum ve/veya kuruluşlarda olduğu yerlerde ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bu kurum ve/veya kuruluşlardan izin alınır.

(4) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen kurum ve/veya kuruluşlardan en az birinin görüşünün olumsuz olması ya da üçüncü fıkrada belirtilen iznin alınmaması halinde bu yerler acil iniş alanı olarak kullanılamaz.

(5) Acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen olumlu görüşleri ve izinleri almalarını müteakip en geç 15 gün içerisinde Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitesinde yer alan “Acil İniş Alanları İçin Bildirim Formu” nu, formda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte eksiksiz olarak Genel Müdürlüğe sunmak zorundadır.

(6) Acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, fiziki şartların elverdiği ölçüde bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen alt düzenlemelerde yer alan esaslara uyum konusunda gerekli düzenlemeleri yaparak her türlü tedbiri alır.

(7) Acil iniş alanlarının kullanımının ilgili mevzuat gereği uygun olmadığı ya da sakinler yarattığının ilgili kurum ve kuruluşlarca Genel Müdürlüğe bildirilmesi halinde Genel Müdürlükçe yapılacak incelemeler sonucunda bu alanların kullanımına kısıtlama getirilebilir.

(8) Acil iniş alanları, 24 üncü maddede yer alan iniş ve kalkış alanları gibi değerlendirilir.

Kalkış ve iniş

MADDE 12 – (1) 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 91 inci maddesi gereğince, helikopterler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsatlandırılmış heliportlara ya da diğer havaalanlarına iniş ve kalkış yaparlar. Genel Müdürlükçe ruhsatlandırılmış heliportlar ve havaalanları dışındaki yerlere Sivil Hava Araç Kazaları Soruşturma Yönetmeliği (SHY-13) kapsamındaki haller ile doğal afetlerde kurtarma ve tahliye hizmetleri istisna olmak üzere iniş ve/veya kalkış yapılabilmesi için 5 inci maddenin üçüncü fıkrası ve/veya 24 üncü maddede belirtilen şartların sağlanması zorunludur.

(2) Heliportlarda, acil iniş alanlarında ve 24 üncü madde kapsamında helikopterlerce yapılacak olan kalkış ve inişlerin uluslararası ve ulusal mevzuatta belirtilen kriterlere uygun tip, ağırlık ve performanstaki helikopterlerce kaptan pilotun denetim ve sorumluluğunda yapılması zorunludur. Bu yerlerde icra edilecek olan iniş ve kalkışların Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğindeki standartlara uygun olarak yapılması zorunludur.

Havaalanlarında yapılan kalkış ve inişler

MADDE 13 – (1) Heliportlardan kalkış yapan helikopterlerin havaalanlarındaki pist, apron ve taksiyolu gibi güvenlik kontrollü sahalara iniş yapmaları durumunda, havaalanı işletmecisi tarafından ulusal ve uluslararası mevzuatta belirtilen tüm güvenlik önlemlerinin alınması ve Genel Müdürlükçe bu konuda oluşturulan tüm düzenlemelere uyulması zorunludur. Zorunlu haller dışında, iniş ve/veya kalkışların havaalanlarının kara tarafında bulunan heliportlara yapılması gereklidir.

Heliport talimatları

MADDE 14 – (1) Heliport işletmecisi, hizmetlerinin bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ulusal ve uluslararası standartlarda yürütülmesi için aşağıda belirtilen talimat ve planları hazırlamak ve 17 nci maddede belirtilen işletme ruhsatı başvurusu sırasında Genel Müdürlüğe sunmak zorundadır.

- a) Heliport İşletme Talimatı
- b) Heliport Kurtarma ve Yangınla Mücadele Talimatı
- c) Heliport Acil Durum Planı

(2) Heliport işletmecisi birinci fıkrada belirtilen talimat ve planlarda belirtilen hususlar çerçevesinde işletim faaliyetini sürdürmek zorundadır. Heliport işletmecisi, işletme süresi içerisinde bu talimat ve planlarda değişiklik yapabilir; ancak değişikliklerin yürürlüğe konulması için Genel Müdürlüğün uygun görüşünün alınması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yapım İzni İşlemleri

Başvurunun yapılması, başvurunun incelenmesi ve yapım izninin verilmesi

MADDE 15 – (1) Heliport yapım izni almak isteyen kamu kurum ve kuruluşları ile özel tüzel kişiler, Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitesinde yer alan "Heliport Yapım İzni Başvuru Formu" ve eklerini eksiksiz olarak Genel Müdürlüğe sunar.

(2) Yapım izni başvurusu Genel Müdürlük tarafından Genelkurmay Başkanlığı ile heliportun bulunduğu yerdeki Valilik ve heliportun bulunduğu yerdeki ilgili belediyelerin olumlu mütalaasının alınmasını ve yerinde yapılacak incelemeyi müteakip en geç otuz gün içerisinde değerlendirilir. İmar düzenlemeleri bakımından diğer başka mevzuat ile plan yapma yetkisinin belediyeler yerine başka kurum ve/veya kuruluşlarda olduğu yerlerde bu kurum ve/veya kuruluşların olumlu mütalaası alınır. Genel Müdürlük gerek gördüğü hallerde diğer kurum ve kuruluşların da görüşünü alır.

(3) Sivil hava ulaşımına açık havaalanlarının sınırları dahilinde yapılacak olan heliportlar için bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kurumların görüşünün alınması zorunlu değildir. Ancak, havaalanının konumu, statüsü ve işletim şartları açısından gerekli olması halinde Genel Müdürlük bu maddede belirtilen kurumların görüşünü alır.

(4) Genel Müdürlükçe yapılacak değerlendirme sonucunun olumlu olması halinde 6 ncı maddede belirtilen ücretlerin yatırılmasını müteakip Genel Müdürlük tarafından başvuru sahibine heliport yapım izni verilir.

Heliport yapımının denetimi

MADDE 16 – (1) Heliport yapımının; bu Yönetmelikte belirtilen standartlara uygunluğu Genel Müdürlükçe ve/veya Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğüne denetlenebilir veya denettirilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ruhsatlandırma İşlemleri

Başvurunun yapılması, başvurunun incelenmesi ve ruhsatın verilmesi

MADDE 17 – (1) Heliport işletme ruhsatı almak isteyen kamu kurum ve kuruluşları ile özel tüzel kişiler, Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitesinde yer alan "Heliport İşletme Ruhsatı Başvuru Formu" ve eklerini eksiksiz olarak Genel Müdürlüğe sunar.

(2) Yapılan başvuru, Genel Müdürlük tarafından yerinde yapılacak denetimi müteakip en geç otuz gün içerisinde değerlendirilir. Genel Müdürlük gerek gördüğü hallerde diğer kurum ve kuruluşların görüşünü alır.

(3) Değerlendirme sonucunun olumlu olması durumunda 6 ncı maddede belirtilen ücretlerin yatırılmasını müteakip en geç 30 gün içerisinde başvuru sahibine Genel Müdürlükçe heliport işletme ruhsatı düzenlenerek Genel Müdürün imzasıyla verilir.

(4) Verilen ruhsat şartlara bağlanabilir. Bu durumda havaalanının işletim şartları ruhsat ile birlikte heliport işletmecisine bildirilir.

(5) Heliport işletmecisi, işletme ruhsatı almasını müteakip başvuru sırasında Genel Müdürlüğe sunmuş olduğu başvuru formunda belirttiği hususlarda ya da 14 üncü maddede belirtilen hazırlanmış olduğu talimat ve planlarda değişiklik olması halinde bunu derhal Genel Müdürlüğe bildirmekle yükümlüdür. Bu bildirim, Genel Müdürlükçe uygun görülmesi halinde yürürlüğe konulur. Genel Müdürlükçe, bu değişikliklerin heliportun işletimine yönelik tehlike oluşturduğu değerlendirilir ise, değişikliğin uygun görülmediği Genel Müdürlük tarafından işletmeciye bildirilir. Bu durumda işletim faaliyetinin verilen ruhsat kapsamında sürdürülmesi esastır. Değişikliklerin heliport işletmecisi tarafından bildirilmemesi durumunda, verilen işletme ruhsatı başvuru esnasında beyan edilen hususlar esas alınarak verildiğinden, üçüncü şahıslara olabilecek tüm zararlardan heliport işletmecisi sorumludur.

(6) Millî güvenliğin, kamu düzeninin ve sağlığının tehlikeye girebileceği kanaatini haklı kılabilecek nedenlerin varlığı halinde işletme ruhsatı verilmez; verilen ruhsatın kapsamı dışında bir kullanım durumunda işletme ruhsatını iptale Genel Müdürlük yetkilidir.

Heliporlarda görev alacak yöneticilerin tayini ve nitelikleri

MADDE 18 – (1) Başvuru sahibi, bir sorumlu müdür ile işleteceği her bir heliport için heliport operasyonlarının emniyetli bir şekilde yapılabilmesini teminen bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen alt düzenlemelerde yer alan esasların uygulanması için Genel Müdürlük, heliport personeli ve heliport kullanıcıları ile gerekli koordinasyonu sağlamakla görevli bir heliport koordinatörü görevlendirmek zorundadır. Sorumlu müdürün görevlendirilebilmesi için Form 4'ün doldurularak Genel Müdürlüğe sunulması ve Genel Müdürlük tarafından onaylanması zorunludur. Genel Müdürlükçe yapılacak onay işlemlerinde bu maddede belirtilen şartların sağlanmış olma şartı aranır. Sorumlu Müdür Genel Müdürlük tarafından onaylanmadan, başvuru sahibine heliport ruhsatı verilemez.

(2) Görevlendirilecek sorumlu müdürün işletmenin Genel Müdürü / CEO'su, Yönetim Kurulu Başkanı, ortağı ya da mal sahibinden biri olması zorunludur.

(3) Görevlendirilecek sorumlu müdürün; işletmenin tüm faaliyetlerini, Genel Müdürlük tarafından gerekli kılınan standartları ve heliport işletmecisi tarafından tanımlanan ilave şartları yerine getirmek üzere finanse edebilecek ve yürütebilecek, ayrıca sorumlu olduğu işletmenin insan kaynakları, mali konuları, işletmenin faaliyetleri ve emniyet ile ilgili tüm konularda gerekli yetkiye sahip ve işletmeyi bu konularda tek başına temsil edebilecek yetkiye sahip olması ve görev süresince bu şartları taşıması zorunludur.

(4) Heliport koordinatörünün, 8 inci maddede belirtilen eğitim şartlarının sağlanması zorunludur.

(5) Sorumlu Müdür, aynı zamanda heliport koordinatörü olarak da atanabilir. Ancak bu durumda 8 inci maddede belirtilen eğitim şartlarını sağlaması zorunludur.

(6) Heliport işletmecisinin sorumlu müdürü değiştirmesi halinde, yeni sorumlu müdür için Form-4'ün doldurularak değişiklik yapılan tarihten itibaren 10 iş günü içerisinde heliport işletmecisi tarafından Genel Müdürlüğe sunulması ve onay için başvuru yapılması zorunludur. Yeni sorumlu müdür için yapılan onay başvurusu Genel Müdürlükçe başvuru tarihinden itibaren en geç 10 iş günü içerisinde incelenir ve bu maddede belirtilen şartların sağlandığının tespiti halinde başvuru yapılan yeni sorumlu müdür Genel Müdürlükçe onaylanarak incelemenin sonuçlanmasından itibaren en geç 15 gün içerisinde heliport işletmecisine bildirilir. Bu maddede belirtilen şartların sağlanmadığının tespiti halinde ise onay başvurusu yapılan yeni sorumlu müdür Genel Müdürlükçe onaylanmaz ve başka bir başvuru yapılması gerektiği, incelemenin sonuçlanmasından itibaren en geç 15 gün içerisinde heliport işletmecisine bildirilir. Bu durumda heliport işletmecisinin en geç 10 iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe yeniden bir başvuru yapması zorunludur. Bu başvuru ile sorumlu müdür olarak onaylanması önerilen kişi için bu fıkrafta belirtilen hükümler tekrarlanır.

(7) Sorumlu müdürün ölüm, istifa, tutukluluk ve benzeri olağanüstü hallerde görevini yapamayacak olması durumunda, heliport işletmecisinin sorumlu müdürün yerine atayacağı kişi için Form-4'ü doldurularak olağanüstü halin ortaya çıkmasından itibaren en geç 3 ay içerisinde Genel Müdürlüğe sunması zorunludur. Genel Müdürlüğe sunulan Form-4, Genel Müdürlüğe sunulduğu tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde incelenir ve sonucu heliport işletmecisine bildirilir.

(8) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilen veya işletilecek olan heliportlar için birinci fıkrafta belirtilen sorumlu müdürün görevlendirilmesi ve Genel Müdürlük tarafından onaylanması şartı aranmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, Denetleme ve Yaptırımlar

Heliport yapımıcısı, heliport işletmecisi, heliport kullanıcıları ve havaalanı işletmecisi ile acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen tüzel kişilerin yükümlülükleri ve sorumlulukları

MADDE 19 – (1) Heliport işletmecisi, faaliyetlerini 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, bu Yönetmelik ve ICAO tarafından belirlenen uluslararası standartlarda yürütmek için her türlü tedbiri almak hususunda Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

(2) Heliport işletmecisi, hizmetlerinin ulusal ve uluslararası standartlarda yürütülmesini teminen her türlü tedbiri almak ve/veya aldırarak, ayrıca yeterli sayıda eğitimli personel bulundurmaya zorundadır.

(3) Heliport işletmecisi, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ulusal ve uluslararası standartlarda yürütülmesi için 14 üncü madde kapsamında hazırladığı talimat ve planlarda belirtilen usul ve esaslara uygun faaliyet göstermekten ve bu talimat ve planlardaki bilgilerin güncel tutulmasından sorumludur.

(4) Heliport işletmecisi, tüm heliport kullanıcılarını heliporta ait yer emniyeti ile heliport düzenine ilişkin kurallara uymaya zorlayıcı tedbirleri almak zorundadır.

(5) Heliportta uçuş ve yer emniyetinin sağlanabilmesi için, heliportta uçuş veya helikopter işlemleri yürüten işletmeciler ile diğer tüm heliport kullanıcıları, uçuş ve yer emniyeti konusunda ilgili kaza-kırım, vaka, kusur ve hataları heliport işletmecisine en kısa süre içerisinde bildirmek ve heliport işletmecisi ile işbirliği yapmak zorundadır.

(6) Heliport yapımcıları ve işletmecilerinin, bu Yönetmeliğin yayımını müteakip Genel Müdürlük tarafından yürürlüğe konacak alt düzenlemelerde yer alan teknik standartları sağlaması zorunludur.

(7) Heliport işletmecisi, heliportta oluşacak her türlü aksaklıklardan ve eksikliklerden kullanıcıları haberdar etmekle yükümlüdür.

(8) Heliport işletmecisi, heliportta oluşacak hava aracı kazalarından ilgili mevzuat çerçevesinde Genel Müdürlüğü haberdar etmekle yükümlüdür.

(9) Heliport işletmecisi, heliport güvenlik önlemleri için ilgili kuruluşlarla koordine kurmak, uygulamada yardımcı olmak ve gerekli hallerde personel ve araç giriş ve çıkışlarını kontrol altına almakla yükümlüdür.

(10) Havaalanı işletmecisi, Genel Müdürlük tarafından yayımlanan havaalanı mâna planları sınırları içerisinde acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, yapımı planlanan acil iniş alanının, havaalanının işletim faaliyetlerine etkileri bakımından değerlendirmesini yaparak görüş vermekle yükümlüdür.

(11) Acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, fiziki şartların elverdiği ölçüde 10 uncu maddede belirtilen alt düzenlemelerde yer alan esaslara uyum konusunda her türlü tedbiri almak hususunda Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

(12) Acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, 11 inci maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrasında belirtilen olumlu görüşleri almalarını müteakip en geç 15 gün içerisinde Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitesinde yer alan "Acil İniş Alanları İçin Bildirim Formu" nu, formda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe sunmak ve ileride bu form üzerindeki bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde yeni form düzenlemek suretiyle derhal bunu Genel Müdürlüğe bildirmekle yükümlüdür.

(13) Acil iniş alanı yaptırmaktan ve/veya işletmekten vazgeçen kamu kurum ve kuruluşları, bu durumu Genel Müdürlüğe derhal bildirmekle yükümlüdür.

(14) 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 100 üncü maddesi gereğince heliportlara, acil iniş alanlarına ve 24 üncü maddede belirtilen taahhütname kapsamındaki yerlere yapılan iniş ve kalkışlar, üçüncü şahıslara zarar vermeyecek şekilde her türlü emniyet ve güvenlik önleminin alınması bakımından yalnızca kaptan pilotun yetki ve sorumluluğundadır.

(15) Helikopter işletmecisi ve kaptan pilot, heliport çevresindeki helikopter operasyonlarının emniyetini olumsuz etkileyebilecek nitelikteki doğal yükseltiler ve yapay yapıların uçuş emniyeti açısından değerlendirmesini yaptırmaktan ve emniyet açısından her türlü tedbiri almaktan sorumludur.

(16) Heliport işletmecisinin, heliportu kullanacak olan helikopter işletmecileri ve kaptan pilotlara talep etmeleri halinde heliport çevresindeki doğal yükseltiler ve yapay yapıların mevcut durumu da dahil olmak üzere uçuş emniyeti açısından gerekli olan her türlü bilgiyi sağlaması zorunludur.

(17) 18 inci maddenin altıncı ve/veya yedinci fıkralarında belirtilen durumların meydana gelmesi halinde, heliport işletmecisi, yeni yöneticilerin göreve başlamasına kadar geçecek süreler içerisinde heliporttaki işletme faaliyetlerinin emniyetli ve düzenli bir şekilde yürütülmesini teminen her türlü tedbiri almak zorundadır.

Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünün yükümlülükleri

MADDE 20 – (1) Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünün yükümlülükleri şunlardır:

a) 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde heliportların etüt, proje, inşaat, onarım ve kamulaştırma faaliyetlerinin yürütülmesinde 10 uncu maddede belirtilen alt düzenlemelerde yer alan standartlarda belirlenen kriter ve teknik esaslar çerçevesinde teknik destek sağlamak.

Valiliklerin yükümlülükleri

MADDE 21 – (1) Valiliklerin yükümlülükleri şunlardır:

a) Acil durumlarda heliportun güvenliğini temin etmek maksadıyla ilgili kuruluşların üniteleri ile koordineyi sağlamak,

b) Heliportun kurtarma ve yangınla mücadele talimatı ile acil durum planlarının öngördüğü tedbir ve destekler için mevcut bütün imkanların kullanılmasını sağlamak,

c) İnşa edilecek heliportlara ilişkin, Genel Müdürlüğe başvuru yapılan heliportların çevresel etkileri ve yerleşim alanlarında oluşacak gürültünün Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğindeki standartlara uygunluğu açısından Çevre İl Müdürlükleri ile koordine kurarak Genel Müdürlüğe görüş vermek,

ç) İnşa edilecek heliportların güvenlik açısından değerlendirmesini yaparak Genel Müdürlüğe görüş vermek,

d) İnşa edilecek acil iniş alanlarının çevresel etkileri ve yerleşim alanlarında oluşacak gürültünün Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğindeki standartlara uygunluğu açısından Çevre İl Müdürlükleri ile koordine kurarak acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşlarına görüş vermek,

e) İnşa edilecek acil iniş alanlarının güvenlik açısından değerlendirmesini yaparak acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen kamu kurum ve kuruluşlarına görüş vermek,

Belediye başkanlıklarının yükümlülükleri

MADDE 22 – (1) Belediye Başkanlıklarının yükümlülükleri şunlardır:

a) Sınırları içinde inşa edilecek heliportlara ilişkin, Genel Müdürlüğe başvuru yapılan heliportların imar planlarına göre değerlendirmesini yaparak Genel Müdürlüğe görüş vermek,

b) Sınırları içinde inşa edilecek acil iniş alanlarının yapımına 11 inci maddede belirtilen ilgili kurum ve/veya kuruluşların görüşlerini de dikkate alarak 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri kapsamında izin vermek.

(2) İmar düzenlemeleri bakımından diğer mevzuat ile plan yapma yetkisinin belediyeler yerine başka kurum ve/veya kuruluşlarda olduğu yerlerde belediyelerin birinci fıkrada belirtilen yükümlülükleri, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bu kurum ve/veya kuruluşlarca yerine getirilir.

Denetleme ve yaptırımlar

MADDE 23 – (1) Heliport işletmecileri Genel Müdürlük tarafından denetlenir veya denetletirilir. Yapılan denetimlerde 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 5431 sayılı Kanun ve bu Kanunlara ilişkin olarak yayımlanan yönetmelikler ile 10 uncu maddede belirtilen alt düzenlemelerde aykırı durumların tespit edilmesi halinde heliport geçici veya devamlı olarak kapatılır.

(2) Heliportlarda yapılacak denetimlerde görülecek kusur ve eksiklikler ve bu Yönetmelik ile 10 uncu maddede belirtilen alt düzenlemelerde uçuş emniyetini tehlikeye düşürücü olarak bulunur ise kusur, eksiklik ve aykırılıkların söz konusu olduğu faaliyet ve buna bağlı tüm faaliyetler derhal durdurularak bu kusur, eksiklik ya da aykırılıkların giderilmesi için işletmeciye Genel Müdürlükçe kusur, eksiklik ve aykırılıkların durumuna göre en fazla altmış güne kadar uygun bir süre verilir.

(3) Yapılan denetleme sırasında uçuş emniyeti açısından tehlike oluşturmayan ancak, hizmette aksamalara neden olan kusur ve eksiklikler ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 5431 sayılı Kanun ve bu Kanunlara ilişkin yayımlanan yönetmelikler ile 10 uncu maddede belirtilen alt düzenlemelere aykırı durumların tespit edilmesi halinde, bu kusur, eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için işletmeciye Genel Müdürlükçe kusur, eksiklik ve aykırılıkların durumuna göre en fazla altmış güne kadar uygun bir süre verilir.

(4) Verilen süre içinde tespit edilen kusur, eksiklik ve aykırılıkların giderilmediği takdirde işletmeciye 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve ilgili diğer mevzuatta yer alan yaptırımlar uygulanır. Takip eden denetimde mevzuata aykırı hususların giderilmediğinin tespiti durumunda verilen ruhsat Genel Müdürlükçe iptal edilebilir.

(5) Sivil Hava Araç Kazaları Soruşturma Yönetmeliği (SHY-13) kapsamındaki haller veya doğal afetlerde kurtarma ve tahliye hizmetleri istisna olmak üzere, 24 üncü maddede belirtilen taahhütname formunun doldurulup Genel Müdürlüğe ve Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşuna sunulmadan iniş ve/veya kalkış yapıldığının tespit edilmesi halinde 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile diğer ilgili mevzuata göre işlem yapılır.

(6) Acil iniş alanlarının kullanımının ilgili mevzuat gereği uygun olmadığı ya da sakıncalar yarattığının ilgili mülki idare amirliği, belediye ya da diğer ilgili kurum ve kuruluşlarca Genel Müdürlüğe bildirilmesi halinde Genel Müdürlükçe yapılacak incelemeler sonucunda bu alanların kullanımına Genel Müdürlükçe kısıtlama getirilebilir.

(7) 24 üncü maddede belirtilen taahhütname formunun doldurulup Genel Müdürlüğe ve Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşuna sunulmuş ya da sunulmamış olmasına bakılmaksızın Genel Müdürlükçe ruhsatlandırılmış heliportlar ve havaalanları dışındaki yerlere yapılan tüm iniş ve/veya kalkışlarda uçuş, can ve mal emniyetinin tehlikeye sokulduğunun ya da bu Yönetmelik hükümlerine veya çevresel gürültü ve güvenlik gibi konularda ilgili diğer mevzuat hükümlerine aykırı durumların ilgili mülki idare amirliği, belediye ya da diğer ilgili kurum ve kuruluşlarca tespit edilerek Genel Müdürlüğe bildirilmesi halinde Genel Müdürlükçe yapılacak incelemeler sonucunda 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile diğer ilgili mevzuata göre işlem yapılır ve bu alanların kullanımına Genel Müdürlükçe kısıtlama getirilebilir.

(8) Heliport yapımcısı, heliport işletmecisi, heliport kullanıcıları ve havaalanı işletmecisi ile acil iniş alanı yapmak ve/veya işletmek isteyen tüzel kişilerin heliport ve/veya acil iniş alanı yapım ve işletimine yönelik yapmış olduğu faaliyetlerde bu Yönetmelikte belirtilen hükümlere aykırı durumların tespit edilmesi halinde 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile diğer ilgili mevzuata göre işlem yapılır ve heliportların ve/veya acil iniş alanlarının kullanımına Genel Müdürlükçe kısıtlama getirilebilir.

Taahhütname kapsamındaki kalkış ve inişler

MADDE 24 – (1) Helikopter işletmecileri tarafından Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitesinde yer alan “Helikopter İnişi/Kalkışı İçin Taahhütname Formu” nun doldurulup Genel Müdürlüğe ve Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşuna sunulması halinde, taahhütname sunan işletmecilerin envanterindeki helikopterler Genel Müdürlükçe ruhsatlandırılmış heliportlar ve havaalanları dışındaki yerlere, 12 nci maddede belirtilen hükümler kapsamında iniş ve/veya kalkış yapabilirler.

(2) Taahhütname formundaki bilgilerde herhangi bir değişiklik olması halinde, yeniden doldurularak sunulması zorunludur. Aksi takdirde mevcut taahhütnamenin geçerliliği sona erer.

(3) Sivil Hava Araç Kazaları Soruşturma Yönetmeliği (SHY-13) kapsamındaki haller ile doğal afetlerde kurtarma ve tahliye hizmetleri için yapılacak iniş ve kalkışlar için bu iznin alınmış olma şartı aranmaz.

(4) Türk hava sahasında Türk tescilli ve/veya wet lease anlaşması kapsamında Genel Müdürlükçe ruhsatlandırılmış heliportlar ve havaalanları dışındaki yerlere Sivil Hava Araç Kazaları Soruşturma Yönetmeliği (SHY-13) kapsamındaki haller ile doğal afetlerde kurtarma ve tahliye hizmetleri istisna olmak üzere iniş ve/veya kalkış yapan tüm helikopterler için bu madde kapsamındaki taahhütnamenin Genel Müdürlüğe ve Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşuna sunulması zorunludur.

(5) Bu madde kapsamında verilecek taahhütnamelerin, her bir helikopter için işletmeci tarafından ayrı ayrı sunulması ve verilen taahhüt kapsamında bulunan her bir helikopterin operasyon haricindeki zamanlarda uzun süreli konuşlanacağı bir heliportun veya havaalanının belirlenerek taahhüt formunda beyan edilmesi zorunludur.

(6) Taahhütname formunu imzalayacak olan yetkili kişi, yalnızca helikopter işletmesinde görevli kalite müdürü, uçuş işletme müdürü ve benzeri sorumlu müdürlerden biri olabilir.

(7) Taahhütname kapsamında yapılacak olan kalkış ve/veya inişler için kullanılacak yerlerin, uçuşu gerçekleştirecek şirket veya kuruluş tarafından önceden yerden incelenmesi ve gerekli emniyet ve güvenlik tedbirlerinin şirket veya kuruluş tarafından alınması zorunludur. Bu yerlere yapılacak iniş ve/veya kalkışlar için uçuşu gerçekleştirecek şirket veya kuruluş tarafından ilgili yerel yönetimlerin izninin alınmış olması da zorunludur. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yapılan hava seyrüsefer cihazlarının kontrolü amaçlı uçuşlar, Orman ve Su İşleri Bakanlığının yangınla mücadele kapsamındaki uçuşları ile hava ambulans amaçlı uçuşlar bu fıkrada belirtilen uygulamanın dışında olup, uçuşlar kaptan pilotun denetim ve sorumluluğunda icra edilir.

ALTINCI BÖLÜM
Geçici ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik ve atıflar

MADDE 25 – (1) 23 Ocak 2009 tarihli ve 27119 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 –

(1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce Genel Müdürlükçe ruhsatlandırılmış olan ve bu Yönetmelik yayımı tarihi itibariyle ruhsat geçerlilikleri devam heliportlar için verilmiş olan işletme ruhsatları, ruhsat geçerlilik tarihine kadar geçerlidir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce Genel Müdürlükçe ruhsatlandırılmış olan ve bu Yönetmelik yayımı tarihi itibariyle ruhsat geçerlilikleri devam heliportların işletmecileri tarafından bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içerisinde bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinde belirtilen Form-4’ün sorumlu müdür için doldurularak onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe sunulması zorunludur. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilen heliportlar bu madde hükmünden muaftır.

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.